

Олександр Гайдаманчук

студент 3 курсу спеціальності 073 «Менеджмент»

Науковий керівник: **Марусей Т.В.**,

к.е.н., доцент кафедри інформаційних технологій,

Подільський державний аграрно-технічний університет,

м. Кам'янець-Подільський

ERP-СИСТЕМИ В УПРАВЛІННІ РЕСУРСАМИ ПІДПРИЄМСТВА

Концепція ERP (Enterprise Resource Planning – планування ресурсів підприємства) з'явилася на початку 90-х років минулого століття і являє собою єдине сховище, містить абсолютно всю інформацію про компанію. Вона дозволяє здійснити всебічний контроль над виробничими процесами, знайти нові можливості підвищення конкурентоспроможності та якості продукції, відповідати вимогам ринку, проводити ефективне планування виробництва, а також замінити більшість окремих і непов'язаних інформаційних програм інтегрованої середовищем. На базі стандарту ERP створено безліч програмних засобів – ERP-систем. Вони дозволяють вирішити безліч проблем підприємства, пов'язаних з плануванням виробництва, обліком, контролем виробничого процесу, аналізом стратегії розвитку і прийняттям рішень з мінімальною часткою ризику [1]. Головна задача ERP-системи – допомога менеджеру в управлінні проектом (організацією) як системою. Інформаційні продукти, що надаються ERP-системами, дозволяють керівництву приймати більш обґрунтовані управлінські рішення. Концепція ERP передбачає забезпечення виконання інтегрованої сукупності наступних функцій: функції системи MRPII; повний набір фінансових функцій; надання всієї необхідної звітності; автоматизації продажів; функції управління якістю; функції надання сервісу; функції управління персоналом; інженерних функцій; функції продажу та логістики. Актуальні проблеми аграрної економіки: теорія, практика, стратегія Сьогодні у світі використовується понад 500 інтегрованих систем управління

підприємствами, що реалізують найсучасніші концепції – ERP і MRP-II. В Україні поки знайшли своє застосування тільки мала частина з них [4].

На вітчизняному ринку та ринку країн СНД є багато постачальників ERP-систем: як іноземних, так і вітчизняних. За оцінками експертів, левову частку ринку країн СНД (понад 48%) серед іноземних ERP-систем займає німецький SAP AG, слідом за ним йдуть продукти Microsoft Business Solution з часткою близько 13%, а замикає трійку лідерів компанія Oracle, що займає трохи більше 11% ринку ERP-систем. Настільки значний відрив SAP можна частково пояснити тим, що німецький концерн першим вийшов на ринок країн СНД, відкривши своє представництво ще в 1992 році. На світовому ринку ситуація дещо інша і основна боротьба за лідерство розгортається між SAP і Oracle. Крім світових лідерів є розробники ERP-систем, які мають багаторічний досвід і орієнтуються на середні підприємства, наприклад, «MFG/PRO» корпорації QAD (США), «1С: Предприятие 8.0 Управление производственным предприятием» компанії 1С (Росія) та ін. Вони позиціонують власні розробки, як повноцінні системи управління підприємством, в яких поєднуються стандарти ERP-II з відносно доступною ціною. Перевагами є можливість одночасного впровадження всіх модулів і як наслідок зменшення терміну і вартості впровадження, а також можливість доопрацювання системи під конкретні вимоги підприємства. Недоліком є обмежений набір функціональних можливостей, тому ці системи можуть бути рекомендовані як перший етап автоматизації процесів управління на підприємстві. Перевагою ERP-системи є не тільки прискорення виконання певних видів робіт, наприклад, обробка замовлень, розрахунок фінансових показників, формування звіту з прибутків, зведення балансу. Основним ефектом є можливість прийняття оперативних управлінських рішень на основі повної, достовірної інформації завдяки створеній єдиній базі даних. При цьому скорочується час на виконання рутинних робіт і збільшується відповідно для аналітичної роботи. Існує можливість скорочення кількості працівників низької кваліфікації та фіксації їх дій в системі. Фінансовий ефект полягає в якісному управлінні закупками

сировини і відвантаженням готової продукції, а також у зменшенні виробничих запасів відповідно до реальних потреб і вивільненні оборотних коштів. На сьогодні ERP-системи дозволяють вирішувати такі завдання: організувати ефективне планування всієї фінансової та господарської діяльності; підвищити довіру інвесторів шляхом формування максимальної прозорості бізнесу; знизити ризики та збільшити прибуток за рахунок оперативного прийняття рішень та їх точності, інтуїтивності системи управління, розмежування доступу до інформації відповідно до посад співробітників, реалізації функцій безпеки; скоротити кількісний аспект втрат робочого часу за рахунок виключення дублювання даних різними службами та організації безперешкодного обміну даними між відділами підприємства. Отже, проектування автоматизованих систем управління – досить складний та трудомісткий процес, в якому задіяні всі елементи і підрозділи управлінської системи. Також при розробці тих чи інших концепцій розвитку інформаційної складової важливо приділяти особливу увагу перспективам розвитку системи та перевагам самого замовника. Більш того, оптимальне впровадження будь-якої ERP-системи дозволяє чітко визначати ті чи інші проблеми в розвитку бізнесу в цілому та дає йому можливість мати максимально конкурентні переваги на ринку праці та ресурсів. Ефективність проектів зі створення та впровадження комплексних автоматизованих систем управління тим вище, чим тісніше співробітництво замовника та розробника на всіх етапах проектування.

Список використаних джерел

1. Вдовенко Л.А. Информационная система предприятия: учебное пособие / Л. А. Вдовенко. – 2-е изд., перераб. и доп. – М.: Вузовский учебник, НИЦ ИНФРА-М, 2016. – 235 с.
2. Впровадження ERP-систем [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.innoware.ua/erp-systems/services/vnedrenie-erp-system>.
3. Марусей Т.В. Особливості автоматизації управління ресурсами підприємства засобами ERP-систем //Аграрна наука та освіта Поділля: збірник

наукових праць міжнар. наук.-практ. конф. Ч.2. (14-16 березня 2017 р., м. Кам'янець-Подільський). Тернопіль : Крок, 2017. – С. 217-219.

4. Марусей Т.В. ERP-системи як сучасний засіб управління ресурсами підприємства. Електронний ресурс. – Режим доступу:

http://188.190.33.56:7980/jspui/bitstream/123456789/775/1/%D0%9F%D0%94%D0%90%D0%A2%D0%A3_%D0%97%D0%B1%D1%96%D1%80%D0%BD%D0%B8%D0%BA%20%D1%82%D0%B5%D0%B7_new-10.pdf

5. Одинцов Б.Е. Информационные системы управления эффективностью бизнеса: учебник и практикум для бакалавриата и магистратуры / Б. Е. Одинцов. – М.: Издательство Юрайт, 2015. – 206 с.